

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Vita B. Francisci Xaverii

Torsellini, Orazio

Coloniae Agrippinae, 1610

XVI. Amangucij Bungiq[ue] Reges conciliat nomini Christiano.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42323

minia nouam insuper iram infestis eorum animis mouit. Ergo furore amentes palam fremere, & magnis vocibus uota facere, ut Rex fulmine ictus deflagraret; quando auitam religionem, tot Regum auctoritate firmatam, peregrinæ probrosæq; sectæ posthaberet; & Bonziji nominis auctoritatem putide, vago, & ignobili homuncione duceret leuiorem.

*Bonziorâ
rabies.*

CAPVT XVI.

Amangucij Bungig, Reges conciliat nomini Christiano.

INTER hæc Franciscus rebus præsentibus lætus (Deo aduersa secundis miscente) quæ Amangucij variè gesta essent post discessum suum cognoscit. Iam Cosmi Turriani labor non minus feliciter in Bonziis coarguendis, quàm in excolendis neophytis, versabatur; cum intestinum bellum, repente natum, cuncta turbauit. Præpotens quidam Dynasta Regem suum magna armatorum manu ex improviso adortus, exegerat regno. Et ille haud ignarus quæri se ad necem, ne in hostis popularis sui potestatem uiuus perueniret, sibi ipse mortem consciuerat. Interca in tumultuante ciuitate nulla facies

facies mali deerat, cum armatorum crudelitas ac licentia, per omnes ordines atque aetates vagata, etiam in ipsa saeuiret tecta. In tot caedibus atque incendiis, Christianos, eorumque magistros, infesti Bonziji haud dubie oppressissent, nisi illos diuina prouidentia praesenti ope texisset. Ceterum sub Regis caedem ex tam tristi bello laeta repente pax. Regni primores, compositis rebus, Bungenis Regis germano imperium per Legatos deferunt. Xauerius ergo nouum Regem Amanguelianis neophytis conciliandum ratus, Bungi Regem adit, orans, ut Societatis Patres Christianosque, Amanguicij incolas, fratri commendaret suo. Fecit Rex impense quod rogabatur, sic prorsus, ut nouus Amanguicij Rex Francisco prolixè omnia polliceretur. Nec promissum sefellit. Et Bungenis Rex, ut facta pondus adderent uerbis, protinus, quod fratri suadebat, ipsemet in suo regno facere instituit, neophytos fouens, & certum Francisci sociis Bungum venturis domicilium destinans. Ceterum, quominus religionem, quam tantopere probaret foueretque, ipsemet amplecteretur, amittendi per seditionem Regni metus obstabat. Quocirca Franciscus eum ad Christi cultum pellicere frustra conatus, postquam in

*Rex Bungi
domiciliū
Societati
Iesu desti-
nat.*

irritam spem tempus teri sensit, remque nondum maturam esse vidit; aliò consilia vertit, curasque. Porro sub Xaverij digressum Rex, obortis lacrymis, Lusitanos, qui eum comitabantur, intuens, Ego verò, inquit, talem vobis comitem ac socium inuideo, quo ipse orbatus lacrymas tenere non possum: præsertim cū verear, ne hoc vltimum sim eum visurus. Tum Xaverius, gratis Regi impensè actis de benevolentia erga se iudiciis, ait, se verò, si vita suppeteret, breui, Deo approbante, ad eum utiq; rediturum. quod promissum manantes Regi lacrymas abstulit. Subinde Franciscus sermonem de Christiana religione ingressus, reuocat illi in memoriam, quæ maximè salubria censebat esse, enixè monens, vt memor se mortalem, secum animo reputaret, quam multa piacula (nisi ea viuus expiasset) eius mortem essent consecutura. Sic autem in animum induceret suum, quicumque alieni à Christi fide extremū diem obierint, eos hand dubiè æternas apud inferos sustinere pœnas: qui verò Christianam religionem animo factisq; seruarint, Christi beneficio ac munere beatos in cœlo pfrui quo sempiterno. Hæc Francisci verba adeò Regis perculere petrus, vt bis inter audiendū integrato fletu

*Regis fletus
in digressu
Xaverij.*

*Francisci
hortatio
ad Regem.*

vim profunderet lacrymarum. Xaverius igitur, Rege valere iussu, tandem ab eo diuellitur. Subinde catechumenos maritimi reditus aut certè Vicarij spe solatus, excedit vrbe, plenus spei fiduciaque. Quippe Regem ac bonam populi partem preclives ad Christi fidem relinquebat. Magna utique eum tenebat spes, talis Regis gratiam illis locis Christianæ rei præficio futuram. nec fefellit. Ex quo Bungi Rex in Lusitanorum amicitia venit, Christianæque religionis tutelam suscepit, vno semper tenore fidem & officium coluit. Francisci sociis eò destinatis commodam in suo regno attribuit sedem, & ad Regum finitimorum familiaritatē gratiamque commendatitiis literis aditum aperuit. Ad hæc Euangelij propagationem, ac Francisci socios, in maxima temporum varietate fouit, ingenti Iaponiæ bono suoque. Quippe Christiana res, Ethiope Rege fauente, magnis deinceps auctibus creuit. Ipse autem, Christi benignitate qualecunque meritum suo tempore remunerante, non modò quatuor alia regna paterno adiecit, verum etiam trigésimo ferme post Xaverij obitum anno repente factus est Christianus. Nec nihil

*Bungenfis
Regis studium tuenda
propagandaque
religionis
Christiane.*

*Būgi Rex,
cum bapti-*

ea res ad Francisci demortui meritum decusque pertinet. Rex cum rite bapti-

zaret
ratio
Deum
bere
nome
exem
cerun
t, qu
digni
Greg
stra a
iuuen
Regi
Rom
religi
mmu
rum
reditu
ma ip
sum
quacu
finis
mem
bant
su, ac
sim e
moti
ment
Iapon
taur

zaro

zaretur, siue suæ erga Franciscum venerationis memor, siue etiam illi, secundum Deum, tantum Baptismi beneficium debere se testatus, Francisci potissimum nomen assumpsit. Sapientissimi Regis exemplum auctoritatemque plerique Procerum, nonnulli etiam Dynastarum secuti, quibus ille non minus pietate, quam dignitate præstitit. Huius Legatum ad Gregorium XIII. Pont. Max. Deus nostræ ætati nuper dedit, ut videremus. Cùm iuvenes Regij à tribus Iaponiæ partim Regibus partim Dynastis Christianis, Romam destinati, Pontificem Romanum, religionum Antistitem, gentiumque omnium parentem, rite agnouerunt: eorumque aduentum ex alio orbe terrarum, reditumque in patriam, non modò Roma ipsa, sed etiam Italia atque Hispania summis celebrarunt studiis. Quippe illi, quacunque transibant, summis iuxta infimisque ut inauditum post hominum memoriam, sic incundissimum præbebant spectaculum: ingenti que concursu, admiratione, fauore hominum passim excipiebantur, cum plausibus, clamoribus, cæterisque effusæ lætitiæ argumentis, ut cum illis Xauerij, qui primus Iaponiam Euangelio imbuit, memoria triumphasse videatur. Cæterum illa tem-

R . . . pesta-

pestate vna Xauerium sollicitabat ange-
 batq; cura, quòd apud nobilitatem Iapo-
 nicam (cuius nomen in vtramq; partem
 apud plebem plurimum valeret) nihil
 admodum profecisset , nullo Procerum
 nobiliumque salubria consilia animis ac-
 cipiente. Aduersabatur negotio primùm
 Sinarum, à quibus Iapones religionē pe-
 titam habebant , auctoritas , ad quam
 conuicti Bonzj Bungenses iuxtâ & A-
 manguciani confugiebant , illud vulgò
 iactantes, Si vera esset Christiana religio,
 cur eam non probassent Sinæ? Deinde
 Regis Bungensis obstabat exemplum, qui
 prudentiæ & eruditionis fama clarissi-
 mus, Christiana sacra & instituta quia
 non suscipiebat, ipse suo iudicio damnare
 videbatur. Franciscus itaque cum vide-
 ret, nisi expugnata Sinarum superstitione,
 Iaponum animos capi non posse; decre-
 uit ipsam inuadere arcem, satis fidens, Si-
 nis in Christi castra compulsis, eorum
 auctoritatem Iapones haud
 ægre secuturos.

*Cur Sinas
 adire de-
 senerit.*

* *
 *

HORA